

ΑΡ. 3701ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 196**Αριθμός 1939**

Ο ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ
 ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΝΟΜΟΣ
 (ΝΟΜΟΙ 30(I) ΤΟΥ 2001, 122(I) ΤΟΥ 2001,
 139(I) ΤΟΥ 2002 ΚΑΙ 10(I) ΤΟΥ 2003)

Απόφαση δυνάμει του άρθρου 21

Ο Έφορος Δημοσίων Ενισχύσεων, ασκώντας τις εξουσίες που του παρέχονται δυνάμει του άρθρου 21 των περι Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων, εκδίδει την ακόλουθη απόφαση:

Τίτλος: Επιστροφή καταβληθέντος δασμού ή φόρου κατανάλωσης. Ο περι Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμος, Πέμπτος Πίνακας, Κλάση 4.

1. Διαδικασία:

Στις 30 Οκτωβρίου 2001 κοινοποιήθηκε από το Τμήμα Τελωνείων, ως Αρμόδια Αρχή, στον Έφορο Δημοσίων Ενισχύσεων, πρόγραμμα ενισχύσεων το οποίο φέρει τον τίτλο: « Επιστροφή καταβληθέντος δασμού ή φόρου κατανάλωσης. Ο περι Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμος, Πέμπτος Πίνακας, Κλάση 4 ». Η κοινοποίηση έγινε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 21 των περι Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων (εφεξής καλούμενων ως ο "Νόμος") και του περι Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Διαδικασία Κοινοποίησης) Διατάγματος του 2001. Το πρόγραμμα βρισκόταν σε ισχύ κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του Νόμου και ως εκ τούτου συνιστά, με βάση το άρθρο 21, υφιστάμενο πρόγραμμα ενισχύσεων.

2. Περιγραφή του κοινοποιηθέντος προγράμματος ενισχύσεων:

(α) Αρμόδια Αρχή υπεύθυνη για την εφαρμογή της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι το Τμήμα Τελωνείων.

(β) Η ενίσχυση χορηγείται με τη μορφή της επιστροφής δασμών ή φόρων κατανάλωσης που επιβάλλονται στην εισαγωγή των παρακάτω εμπορευμάτων:

Μηχανές εσωτερικής καύσης, βάσεις αυτοκινήτων (chassis) ή μέρη αυτών χωρίς μηχανές, βάσεις αυτοκινήτων με εφαρμοσμένη μηχανή, παράθυρα, παραπετάσματα παραθύρων, υαλοκαθαριστήρες, έδρανα, κλειδαριές, σταχτοδοχεία και καθλέπτες.

Η επιστροφή χορηγείται υπό τον όρο ότι τα πιο πάνω εμπορεύματα θα χρησιμοποιηθούν στην κατασκευή νέων επιβατηγών λεωφορείων τύπου «ρυτίμαν» με περισσότερες των δώδεκα θέσεων, που είναι ειδικά σχεδιασμένα και κατέχουν άδεια έτσι ώστε να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τη μεταφορά επιβατών μέσα στη Δημοκρατία.

(γ) Η επιστροφή εφαρμόζεται όταν το ποσό του δασμού για επιστροφή υπερβαίνει τις £50 για κάθε απαίτηση. Κατ' εξαίρεση ποσό που δεν υπερβαίνει τις £50 για κάθε απαίτηση θα επιστρέφεται νοούμενου ότι:

(ι) το ποσό για επιστροφή αφορά δύο ή περισσότερες απαίτησεις που υποβάλλονται μέσα στον ίδιο ημερολογιακό μήνα και το συνολικό ποσό του δασμού για επιστροφή υπερβαίνει τις £50.

- (ii) υποβάλλεται ειδική αίτηση για επιστροφή μέχρι τη 15η του επόμενου μήνα μέσα στον οποίο υποβλήθηκαν.
- (δ) η επιστροφή δίδεται στη βάση του μικρότερου συντελεστή που ίσχυε όταν καταβλήθηκε ο δασμός.
- (ε) η κοινοποιηθείσα ενίσχυση έχει ως νομική βάση το άρθρο 12 και τον Πέμπτο Πίνακα, Κλάση 4 του περι Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμου.
- (στ) η απώλεια δημόσιων εσόδων για το 2000 ήταν 0·
- (ζ) το κοινοποιηθέν μέτρο έχει απεριόριστη διάρκεια.
- (η) ο έλεγχος της εφαρμογής της ενίσχυσης διενεργείται από τον Κλάδο Εσωτερικού Ελέγχου και τον Κλάδο Διερευνήσεων Τελωνειακών Αδικημάτων.
- (θ) σε περίπτωση παράβασης των όρων που διέπουν την επιστροφή δασμών και φόρων τα εμπορεύματα υπόκεινται σε κατάσχεση και επιβάλλονται αυστηρές χρηματικές ποινές.
3. Αξιολόγηση της ενίσχυσης που κοινοποιηθήκε:
- (α) Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, "δημόσια ενίσχυση" σημαίνει την οικονομική ενίσχυση που χορηγείται υπό οποιαδήποτε μορφή, άμεσα ή έμμεσα, από το Δημόσιο ή με πόρους του Δημοσίου και που νοθεύει ή απειλεί να νοθεύει τον ανταγωνισμό δια της ευνοϊκής μεταχείρισης ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής κατά το μέτρο που επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ της Δημοκρατίας και των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (β) Η κοινοποιηθείσα ενίσχυση κρίθηκε ότι συνιστά δημόσια ενίσχυση διότι ικανοποιεί σωρευτικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις του Νόμου:
- (i) Χορηγείται άμεσα από το Δημόσιο. Η παρεχόμενη επιστροφή του καταβληθέντος δασμού ή φόρου κατανάλωσης σημαίνει παραίτηση του Δημοσίου από δασμούς και φόρο κατανάλωσης που θα εισέπραττε κανονικά, βάσει του περι Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμου και άρα απώλεια δημόσιων εσόδων.
 - (ii) συνιστά οικονομική ενίσχυση, αφού έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση του κόστους πρώτων υλών που χρησιμοποιούνται από τις κυπριακές βιομηχανίες κατασκευής λεωφορείων με αποτέλεσμα τη μείωση του κόστους παραγωγής των τελικών τους προϊόντων. Η πιο πάνω ενίσχυση δε θα είχε παρασχεθεί υπό τις κανονικές συνθήκες της επιχειρηματικής δραστηριότητας των δικαιούχων επιχειρήσεων.
 - (iii) συνιστά ευνοϊκή μεταχείριση ορισμένων επιχειρήσεων ή κλάδων παραγωγής, κι αυτό γιατί η ενίσχυση δεν παρέχεται σε όλες τις επιχειρήσεις όλων των κλάδων παραγωγής που μπορούν να τύχουν παρόμοιων ενισχύσεων αλλά περιορίζεται στις κυπριακές βιομηχανίες κατασκευής λεωφορείων. Συνεπώς το μέτρο είναι επιλεκτικό.
- (iv) τέλος, μέσω της οικονομικής ενίσχυσης που παρέχεται στις κυπριακές βιομηχανίες λεωφορείων για την κατασκευή ρυμπαν που θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά για τη μεταφορά επιβατών μέσα στη Δημοκρατία νοθεύεται ή απειλείται να νοθεύεται ο ανταγωνισμός στην κυπριακή αγορά μεταξύ των κυπριακών ρυμπαν και αυτών που εισάγονται από χράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης άλλα και άλλες χώρες. Συνεπώς η κοινοποιηθείσα ενίσχυση νοθεύει ή απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό σε βαθμό που να επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ της Δημοκρατίας και των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (γ) Εφόσον από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση συνιστά δημόσια ενίσχυση σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου, εξετάστηκε κατά πόσο αυτή ανήκει στις κατηγορίες ενισχύσεων που δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του Νόμου, σύμφωνα με το άρθρο 6 του Νόμου, για τις οποίες όμως απαιτείται κοινοποίηση.
- Όσον αφορά την κατηγορία ενισχύσεων που προνοεί το άρθρο 6 του Νόμου, δηλαδή τις δημόσιες ενισχύσεις προς τη γεωργία, την κτηνοτροφία και την αλιεία, κρίθηκε ότι δεν εφαρμόζονται στη περίπτωση της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης.
- (δ) Περαιτέρω εξετάστηκε σε ποια από τις κατηγορίες ενισχύσεων του άρθρου 5 του Νόμου, που ο Έφορος δύναται να εγκρίνει, εμπίπτει η κοινοποιηθείσα ενίσχυση.
- Επειδή το πρόγραμμα αφορά τη μείωση του κόστους των πρώτων υλών που χρησιμοποιούνται από τις κυπριακές βιομηχανίες λεωφορείων, κρίθηκε ότι δεν ειπίπτει στις κατηγορίες ενισχύσεων που αναφέρονται στο άρθρο 5(1) (α) και (γ), δηλαδή τις ενισχύσεις για την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης περιοχών στις οποίες το βιοτικό επίπεδο είναι ασυνήθως χαμηλό ή στις οποίες επικρατεί σοβαρή υποαπασχόληση και τις ενισχύσεις για την προώθηση της έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης και του πολιτισμού, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους συναλλαγών και ανταγωνισμού σε βαθμό αντίθετο με το κοινό συμφέρον.
- Αφού λήφθηκε υπόψη ο στόχος του μέτρου, ο οποίος είναι η ενίσχυση της εγχώριας παραγωγής ρυμπαν, δηλαδή ενός συγκεκριμένου βιομηχανικού προϊόντος, κρίθηκε ότι αυτή εμπίπτει στην κατηγορία των ενισχύσεων που δύνανται να εγκριθούν για να προωθήσουν την ανάπτυξη ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους συναλλαγών σε βαθμό αντίθετο με το κοινό συμφέρον.
- Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, το κοινοποιηθέν μέτρο συνεπάγεται τη μείωση του κόστους παραγωγής των κυπριακών βιομηχανιών λεωφορείων. Οι ενισχύσεις που επιδρούν άμεσα στο κόστος παραγωγής ανήκουν στην κατηγορία των λειτουργικών ενισχύσεων οι οποίες χορηγούνται χωρίς καμία άμεση υποχρέωση, σε σχέση με το επιλεξιμό κόστος, εκ μέρους της δικαιούχου επιχείρησης που να διασφαλίζει τη βελτίωση της κατάστασής της, δηλαδή χωρίς να χρηματοδοτούν άμεσα επενδύσεις ή δημιουργία θέσεων εργασίας ή έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη.

Οι λειτουργικές ενισχύσεις ενδέχεται να εμπίπτουν στις κατηγορίες δημόσιων ενισχύσεων που ο Έφορος δύναται να εγκυίνει, δυνάμει του άρθρου 5 του Νόμου. Βασικές, όμως, προϋποθέσεις για να εγκριθούν ενισχύσεις δυνάμει του άρθρου 5 είναι οι ενισχύσεις αυτές να είναι κατάλληλες και απαραίτητες για την επίτευξη των σκοπών του άρθρου 5, δηλαδή να μην ξεπερνούν τα όρια του τι είναι κατάλληλο και αναγκαίο για την επίτευξη των επιδιωκόμενων σκοπών του συγκεκριμένου άρθρου. Ο μακροχρόνιος όμως χαρακτήρας της κοινοποιηθείσας λειτουργικής ενίσχυσης σε συνδυασμό με τα βασικά στοιχεία της, δηλαδή την έλλειψη άμεσης, σε σχέση με το επιλέξιμο κόστος, υποχρέωσης εκ μέρους του δικαιούχου, την καθιστά ακατάλληλη και δυσανάλογη για την επίτευξη των σκοπών που επιδιώκονται από το άρθρο 5.

Γι' αυτούς τους λόγους κρίθηκε ότι λειτουργικές ενισχύσεις δύνανται να εγκριθούν από τον Έφορο υπό πολύ αυστηρές προϋποθέσεις, οι οποίες δε συντρέχουν στην υπό εξέταση ενίσχυση, και κατά κανόνα σε περιπτώσεις, οι οποίες αναφέρονται ωητά στους Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 5(2) του Νόμου και περιέχουν λεπτομερή κριτήρια για την έγκριση κατηγοριών δημόσιων ενισχύσεων που εμπίπτουν στους τομείς που καλύπτει το άρθρο 5.

Κατ' επέκταση, η επιστροφή του τελωνειακού δασμού και του φόρου κατανάλωσης που παρέχεται με την κοινοποιηθείσα ενίσχυση αποβλέπει στο να απαλλάξει τις κυπριακές βιομηχανίες λεωφορείων από τις δαπάνες που θα έπρεπε οι ίδιες να επωμισθούν στα πλαίσια της τρέχουσας διαχείρισης των συνήθων δραστηριοτήτων τους. Το αποτέλεσμα είναι να νοθεύεται ο ανταγωνισμός στην κυπριακή αγορά μεταξύ εγχώριων και εισαγόμενων λεωφορείων και να υπάρχει σαφής κίνδυνος αλλοίωσης των όρων των συναλλαγών μεταξύ της Δημοκρατίας και των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, χωρίς να καθίσταται δυνατή η επίτευξη ενός από τους στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 5 του Νόμου (ανάπτυξη οικονομικών διαστηριοτήτων).

4. Απόφαση:

Για τους λόγους αυτούς—

Ο ΕΦΟΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΤΑ ΕΞΗΣ:

A. Το κοινοποιηθέν πρόγραμμα ενισχύσεων με τίτλο «Επιστροφή καταβληθέντος δασμού ή φόρου κατανάλωσης. Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμος, Πέμπτος Πίνακας, Κλάση 4» συνιστά δημόσια ενίσχυση, σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου.

Η ενίσχυση αντιβαίνει προς τις διατάξεις του Νόμου για τους λόγους που αναφέρθηκαν στο μέρος 3 της παρούσας απόφασης. Ως εκ τούτου, εκδίδεται αρνητική απόφαση. Σύμφωνα με το άρθρο 21 του Νόμου, το κοινοποιηθέν πρόγραμμα ενισχύσεων θα εξακολουθεί να ισχύει το αργότερο μέχρι τις 30.4.2003 οπότε θα πρέπει να καταργηθεί.

B. Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Τμήμα Τελωνείων.

Λευκωσία, 12 Μαρτίου 2003.

ΧΡ. ΑΝΔΡΕΟΥ,

Έφορος Δημοσίων Ενισχύσεων.

Ε.Δ.Ε.: 25.06.002. 196 (226.1.2.27.2.1.1)